

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE Y.M.M A.Ş
Cumhuriyet Mah. FSM Bulvarı Yağmur(150) Sok. Rızvanoğlu-Çamlık S. No:12 A
Blok Kat: 7 D: 13 Nilüfer/Bursa
Tel: 0 541 3966882 -0 224 2401329(pbx.) 0224 2401329
www.uludagbagimsizdenetimymm.com.tr

Sirküler No : 2026/54

01.07.2026, Bursa

Konu : SKDM ve CBAM: İhracatta Sınırdaki Karbon Düzenlemesiyle Yeni Dönem

Avrupa Birliği'nin (AB) Yeşil Mutabakat hedefleri kapsamında hayata geçirdiği **SKDM (Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması)** İngilizce adıyla **CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism)**, küresel ticaretin ve özellikle Türkiye gibi AB ile yoğun ticari bağları olan ülkelerin ihracat stratejilerini kökten değiştiriyor. Artık sadece kalite, fiyat ve lojistik hızı değil; ürünlerin üretilirken arkasında bıraktığı **karbon ayak izi** de ihracat başarısının ana kriterlerinden biri haline gelmiştir.

Bu kapsamda ihracatta bu yeni dönemin şifreleri, kritik sektörler ve işletmelerin alması gereken aksiyonlar kısaca aşağıya alınmıştır.

1. SKDM (CBAM) Nedir ve Nevi Amaçlar: SKDM, AB'nin kendi içindeki üreticileri korumak ve küresel iklim krizine karşı adil bir rekabet ortamı yaratmak için geliştirdiği bir mekanizmadır. AB içinde üretim yapan firmalar, sıkı çevre mevzuatları ve **ETS (Emisyon Ticaret Sistemi)** nedeniyle karbon maliyetlerine katlanmaktadır. Birlik dışındaki ülkelere gelen ve daha gevşek çevre kurallarıyla üretilen ucuz mallar ise haksız rekabet yaratmaktadır. SKDM, AB sınırından giren yüksek karbonlu ürünlere, tıpkı içerideki üreticiye uygulandığı gibi bir karbon vergisi/maliyeti yükleyerek bu açığı kapatmayı amaçlamaktadır.

2. İlk Etapta Hangi Sektörler Etkilenmektedir.

Yeni dönemde, üretim süreçleri gereği en yoğun karbon emisyonuna sahip olan **Demir-Çelik, Alüminyum, Çimento, Gübre, Elektrik ve Hidrojen** olmak üzere beş ana sektör radara girmiştir. Türkiye'nin AB'ye yaptığı ihracatın büyük bir kısmını bu sektörlerin (özellikle demir-çelik ve alüminyum) oluşturması, ülkemizdeki üreticilerin bu dönüşüme neden en hızlı şekilde uyum sağlaması gerektiğini açıkça göstermektedir.

3. İhracatçıyı Neler Bekliyor? (Raporlama ve Mali yükümlülükler)

Geçiş sürecinin ardından sistem artık tam kapasiteyle çalışmaya başladı. Bu yeni dönemde ihracatçıların karşısına iki büyük aşama çıkmaktadır.

Emisyonların Hesaplanması ve Doğrulanması: İhracatçı firmalar, ürettikleri ürünlerin ton başına ne kadar sera gazı salımına (kapsam 1 ve kapsam 2 emisyonları) neden olduğunu uluslararası standartlara (sera gazı protokollerine) uygun olarak hesaplamak ve bu verileri doğrulamak zorundadır.

Mali Yükümlülük (Sınırdaki Vergi): Eğer üretilen malın karbon ayak izi, AB'nin belirlediği sınır değerlerin üzerindeyse, AB'deki ithalatçı şirket bu ürün için "CBAM sertifikası" satın almak zorundadır. Bu da doğrudan Türk ürünlerinin AB pazarındaki maliyetini artıracak ve rekabet gücünü zayıflatacaktır.

4. Yeşil Dönüşüm: Bir Risk mi, Fırsat mı?

Birçok işletme için bu durum ek bir maliyet ve bürokratik yük (risk) gibi görünse de, erken kalkan yol alır prensibiyle avantaja dönüştürülebilir:

-Pazar Payını Korumak ve Büyütmek: Karbon emisyonunu hızla düşüren, yenilenebilir enerjiye (Güneş, Rüzgar vb.) yatırım yapan firmalar, rakiplerinin vergi yükü altında ezildiği bu dönemde AB'li alıcıların ilk tercihi haline gelecektir.

-Yeşil Finansmana Erişim: Karbon azaltım hedefi koyan ve bunu SKDM standartlarında kanıtlayan firmalar, uluslararası fonlardan daha düşük faizli "yeşil kredi" alma şansına sahip olmaktadır.

5. İhracatçılar İçin Yol Haritası

Bu yeni dönemde ayakta kalmak ve ihracat pazarlarını kaybetmemek için şirketlerin acilen şu adımları atması gerekir:

-Karbon Ayak İzi Ölçümü: Şirketler ihraç ettikleri ürünlerin kurumsal karbon ayak izini (Kapsam 1-2-3 emisyonlarını) sera gazı standartlarına uygun olarak acilen hesaplanmalıdır.

-Enerji Verimliliği ve Dönüşüm Yatırımları: Üretim hatlarında enerji verimliliği projelerini hayata geçirilmelidir Elektrik tüketiminizi yeşil enerjiden karşılamak için I-REC sertifikalı kaynaklara veya fabrika çatısı GES (Güneş Enerjisi Santrali) yatırımlarına yönelmek gerekmektedir.

-Tedarik Zinciri Yönetimi: SKDM sadece şirketlerin değil, hammaddesini alınana tedarikçilerin de karbon emisyonunu sorgulamaktadır. Tedarik zinciri yeşil kriterlere göre yeniden yapılandırılmalıdır.

-Ulusal ve Uluslararası Mevzuat Takibi:Türkiye'nin Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) ve İklim Kanunu çalışmalarını yakından takip edilmelidir. Türkiye'de ödenecek olası bir karbon vergisi, AB sınırında mahsup edilebileceği için iç mevzuat hayati önem taşımaktadır

Sonuç olarak, SKDM ve CBAM, geçici bir dış ticaret trendi değil; küresel ekonominin yeni anayasasıdır. İhracatta yeni dönemin kazananları, karbonu bir maliyet unsuru olarak görüp kaçınanlar değil, üretimi yeşillendirerek karbonu yeni bir kalite standardı olarak kabul edenler olacaktır.

Bilgilerinize sunarız, Saygılarımızla.

**İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş**

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir.